

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 95/21

Luxemburg, 3 juni 2021

Arrest in zaak C-624/19
K e.a. / Tesco Stores Limited

Het Unierechtelijke beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers kan rechtstreeks worden ingeroepen in gedingen tussen particulieren, zowel wanneer er sprake is van „gelijke arbeid” als wanneer het gaat om „gelijkwaardige arbeid”

Tesco Stores is een detailhandelaar die zijn producten online en in winkels in het Verenigd Koninkrijk verkoopt. Deze winkels, van wisselende omvang, tellen in totaal ongeveer 250 000 werknemers, die verschillende soorten werk verrichten. Die vennootschap beschikt tevens over een distributienetwerk met ongeveer 11 000 werknemers, die verschillende soorten werk verrichten. Ongeveer 6 000 werknemers of voormalige werknemers van Tesco Stores – zowel vrouwen als mannen – die werkzaam zijn of waren in de winkels van deze vennootschap, hebben haar vanaf februari 2018 gedagvaard voor de verwijzende rechter, de Watford Employment Tribunal (arbeidsrechter in eerste aanleg Watford, Verenigd Koninkrijk), omdat zij in strijd met de nationale regelgeving en artikel 157 VWEU¹ geen gelijke beloning voor gelijke arbeid hadden ontvangen. Die rechter heeft de behandeling van de vorderingen van de mannelijke werknemers geschorst omdat het lot van deze vorderingen volgens hem afhangt van het lot van de vorderingen van de verzoekende partijen in het hoofdgeding die van het vrouwelijke geslacht zijn („verzoeksters in het hoofdgeding”).

Verzoeksters in het hoofdgeding betogen dat hun arbeid gelijkwaardig is aan die van de mannelijke werknemers die Tesco Stores in de distributiecentra van haar netwerk in dienst heeft, en dat zij krachtens artikel 157 VWEU het recht hebben om hun arbeid te vergelijken met die van deze mannelijke werknemers, ook al wordt de arbeid in verschillende vestigingen verricht. Zoals dat artikel vereist, zijn hun arbeidsvoorwaarden en de arbeidsvoorwaarden van die mannelijke werknemers terug te voeren op „één bron”, te weten Tesco Stores. Deze vennootschap is op haar beurt van mening dat artikel 157 VWEU geen rechtstreekse werking heeft voor zover het gaat om vorderingen die berusten op de stelling dat gelijkwaardige arbeid wordt verricht, zodat verzoeksters in het hoofdgeding zich voor de verwijzende rechter niet met succes op die bepaling kunnen beroepen. Bovendien betwist Tesco Stores dat zij als „één bron” kan worden aangemerkt.

Met betrekking tot artikel 157 VWEU merkt de verwijzende rechter op dat er bij de Britse rechters onzekerheid bestaat over de vraag of dat artikel rechtstreekse werking heeft, en dat deze onzekerheid met name verband houdt met het onderscheid dat het Hof heeft gemaakt tussen enerzijds gevallen van discriminatie die louter aan de hand van de criteria „gelijke arbeid” en „gelijke beloning” kunnen worden vastgesteld, en anderzijds gevallen van discriminatie die enkel kunnen worden vastgesteld op basis van gedetailleerdere uitvoeringsbepalingen.² De vorderingen in het hoofdgeding zouden onder deze tweede categorie kunnen vallen, ten aanzien waarvan artikel 157 VWEU geen rechtstreekse werking heeft.

¹ In artikel 157, lid 1, VWEU staat te lezen: „Iedere lidstaat draagt er zorg voor dat het beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers voor gelijke of gelijkwaardige arbeid wordt toegepast.”

² De verwijzende rechter refereert in dit verband aan punt 18 van het arrest van 8 april 1976, Defrenne ([43/75](#), EU:C:1976:56).

Tegen deze achtergrond heeft de verwijzende rechter de zaak aan het Hof voorgelegd. In zijn arrest **oordeelt het Hof dat artikel 157 VWEU rechtstreekse werking heeft in gedingen tussen particulieren waarin wordt aangevoerd dat het in dat artikel neergelegde beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers voor „gelijkwaardige arbeid” is geschonden.**

Beoordeling door het Hof

Om te beginnen stelt het Hof vast dat het krachtens artikel 86 van het Terugtrekkingsakkoord³ bevoegd is om te antwoorden op het verzoek om een prejudiciële beslissing, ook al heeft het Verenigd Koninkrijk zich teruggetrokken uit de Europese Unie.

Ten gronde merkt het Hof met betrekking tot de bewoordingen van artikel 157 VWEU allereerst op dat dit artikel duidelijk en nauwkeurig een resultaatsverplichting oplegt en dwingend recht is, zowel voor zover het gaat om „gelijke arbeid” als voor zover sprake is van „gelijkwaardige arbeid”. Het Hof herinnert er vervolgens aan dat artikel 157 VWEU volgens zijn vaste rechtspraak rechtstreekse werking heeft doordat het voor particulieren rechten in het leven roept die de nationale rechter dient te handhaven, onder meer bij gevallen van discriminatie die rechtstreeks hun oorsprong vinden in wettelijke bepalingen of collectieve arbeidsovereenkomsten, en wanneer de arbeid wordt verricht in een en dezelfde – particuliere of openbare – instelling of dienst. Het Hof herinnert eraan dat het heeft gepreciseerd dat dergelijke gevallen van discriminatie reeds konden worden vastgesteld aan de hand van de in artikel 119 van het EEG-Verdrag neergelegde criteria „gelijke arbeid” en „gelijke beloning”, en dat de rechter in een dergelijke situatie in staat was om alle feitelijke gegevens vast te stellen aan de hand waarvan hij kon beoordelen of een vrouwelijke werknemer minder loon ontving dan een mannelijke werknemer die gelijke of gelijkwaardige arbeid verrichtte.⁴ Derhalve blijkt uit vaste rechtspraak dat de rechtstreekse werking van artikel 157 VWEU – anders dan Tesco Stores betoogt – niet beperkt is tot situaties waarin de vergeleken werknemers van verschillend geslacht „gelijke arbeid” verrichten, maar zich eveneens uitstrekt tot gevallen waarin er sprake is van „gelijkwaardige arbeid”. In dit verband preciseert het Hof dat het antwoord op de vraag of de betrokken werknemers „gelijke arbeid” of „gelijkwaardige arbeid” verrichten, afhangt van een feitelijke beoordeling door de rechter.

Voorts is het Hof van oordeel dat die uitlegging steun vindt in het doel van artikel 157 VWEU, namelijk dat voor gelijke of gelijkwaardige arbeid elke discriminatie op grond van geslacht wordt afgeschaft ten aanzien van alle bestanddelen en voorwaarden van beloning. Het Hof merkt dienaangaande op dat het in artikel 157 VWEU neergelegde beginsel van gelijke beloning van mannelijke en vrouwelijke werknemers voor gelijke of gelijkwaardige arbeid een van de grondslagen van de Unie is.

Ten slotte beklemtoont het Hof dat wanneer de vastgestelde verschillen in beloningsvoorwaarden voor werknemers die gelijke of gelijkwaardige arbeid verrichten, niet kunnen worden toegerekend aan één bron, er geen sprake is van een entiteit die de gelijkheid van behandeling zou kunnen herstellen, zodat artikel 157 VWEU niet van toepassing is op een dergelijke situatie. Wanneer die beloningsvoorwaarden daarentegen wel kunnen worden gelinkt aan één bron, kunnen de arbeid en de beloning van die werknemers worden vergeleken, zelfs indien zij hun arbeid in verschillende vestigingen verrichten. Derhalve kan die bepaling voor de nationale rechter worden ingeroepen in een geding dat berust op de stelling dat werknemers van verschillend geslacht met dezelfde werkgever gelijkwaardige arbeid verrichten in verschillende vestigingen van deze werkgever, voor zover die werkgever één bron vormt in bovengenoemde zin.

---

³ Zie besluit (EU) 2020/135 van 30 januari 2020 betreffende de sluiting van het Akkoord inzake de terugtrekking van het Verenigd Koninkrijk van Groot-Brittannië en Noord-Ierland uit de Europese Unie en de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie (PB 2020, L 29, blz. 1), waarbij de Raad van de Europese Unie namens de Europese Unie en de EGA goedkeuring heeft verleend aan dit akkoord, dat aan dat besluit is gehecht (PB 2020, L 29, blz. 7). Het Hof merkt op dat uit artikel 86 van dat akkoord volgt dat het Hof bevoegd blijft om bij wijze van prejudiciële beslissing uitspraak te doen naar aanleiding van verzoeken van Britse rechters die zijn ingediend vóór het einde van de overgangperiode, dat is vastgesteld op 31 december 2020, wat het geval is met het onderhavige verzoek.

⁴ Zie in die zin arresten van 8 april 1976, Defrenne, [43/75](#), en 11 maart 1981, Lloyds Bank, [69/80](#), wat betreft artikel 119 van het EEG-Verdrag (na wijziging artikel 141 EG, thans artikel 157 VWEU).

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106